

amsterdam
**Zuid
as**

verbetert Parnas

Terugkoppeling participatieblok 1

Terugkoppeling participatieblok 1

Leeswijzer

In deze terugkoppeling leest u hoe wij de buurt hebben betrokken bij onze plannen. In hoofdstuk 3 gaan we in op de resultaten van de participatie. Deze zijn onderverdeeld in de resultaten van de inloopbijeenkomst (3.1), de stakeholdergesprekken 3.2) en de enquête (3.3). In hoofdstuk 4 vindt u een evaluatie van het participatieproces. Tot slot leest u in hoofdstuk 5 meer over het vervolg van de participatie.

Inhoud

1. Samenvatting	3
2. Inleiding	4
3. Resultaten	5
4. Evaluatie	13
5. Vervolg	14

1. Samenvatting

→ Tijdlijn

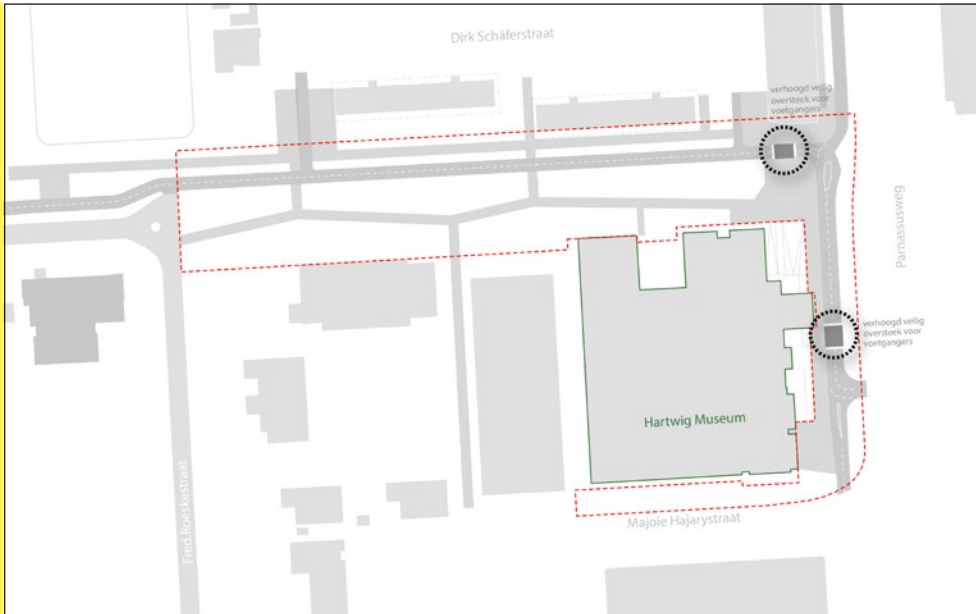

Wat zijn de belangrijkste uitkomsten?

Enquête:	50 bekeken, 23 ingevuld
Groen:	Gemiddeld cijfer 5 – te weinig groen, te veel steen; behoefte aan biodiversiteit en duurzaam groen
Bomen:	78% tevreden over locaties; enkele bezwaren (zicht, licht, onderhoud)
Bosvloer:	73% positief; zorgen over toegankelijkheid en overzicht
Verblijfsplekken:	85% tevreden; wens voor groene, veilige plekken met zit- en speelvoorzieningen
Oversteekplekken:	Gemiddeld cijfer 5; 90% tevreden over locaties, aandacht voor overzicht en breedte
Kunst:	Grootste deel positief over het toevoegen van kunst

2. Inleiding

Langs de Fred. Roeskestraat komen twee nieuwe ontwikkelingen: het toekomstige Hartwig Museum, dat wordt gevestigd in de voormalige rechtbank, en de nieuwe ontwikkeling op de naastgelegen kavel (C2/C3). We gaan de openbare ruimte rondom deze twee ontwikkelingen opnieuw inrichten. De inrichting moet groener worden, aansluiten bij de rest van het gebied en ruimte bieden om uit te rusten en van de omgeving te genieten. Om dit te bereiken willen we groen toevoegen en verblijfsplekken realiseren.

1.1 Wat hebben we gedaan

In de periode van 20 november tot en met 15 december 2025 zijn we de buurt ingegaan om onze ontwerpen te presenteren en nieuwe ideeën en reacties op te halen. Bewoners konden zowel online als fysiek met ons in gesprek. Via een online enquête konden zij feedback geven op de ontwerpen en zelf suggesties aandragen. In de bewonersbrief die in de wijk werd verspreid, stond een QR-code die naar deze enquête leidde. Ook stond er in de openbare ruimte, tegenover Bagels & Beans, een groot geel vraagteken met dezelfde QR-code.

Daarnaast konden geïnteresseerden op maandag 1 december langskomen in de Proxy aan de Parnassusweg om met ons over de ontwerpen in gesprek te gaan. Met sommige stakeholders zijn daarnaast afzonderlijke, persoonlijke gesprekken gevoerd.

3. Resultaten

In totaal hebben in deze eerste fase 60 mensen met ons meegedacht. Hiervan waren 20 deelnemers fysiek aanwezig tijdens de inloopbijeenkomst; de overige deelnemers dachten online met ons mee.

3.1 Inloopbijeenkomst

Tijdens de inloopbijeenkomst waren 20 deelnemers aanwezig. Een positief resultaat van de bijeenkomst was dat bezoekers lang bleven en dat er kwalitatieve gesprekken zijn gevoerd. Er werden meerdere vragen gesteld en er is actief meegedacht over de indeling van de openbare ruimte.

Daarnaast zijn er zorgen geuit over het toekomstige werkterrein van kavel C2/C3 en de mogelijke invloed daarvan op de openbare ruimte rondom het museum. Om die reden zal de openbare ruimte rondom kavel C2/C3 pas worden aangelegd wanneer deze ontwikkeling richting afronding gaat. Ook waren er zorgen over de veiligheid van fietskruisingen en de voetgangersstromen.

In het nieuwe ontwerp zijn twee extra oversteekplaatsen met verhoogde rijbaan opgenomen die het fietsverkeer afremmen en voetgangers de mogelijkheid bieden om veiliger over te steken. Op de volgende pagina's staat een overzicht van de meest gestelde vragen en de bijbehorende antwoorden.

3. Resultaten

3.1.1 Meest gestelde vragen (& antwoorden)

1. Welke ontwerpkeuzes zijn er gemaakt om het sluipverkeer op het fietspad tegen te gaan?

In het nieuwe ontwerp verlengen we het groenvlak aan zowel de west- als de oostzijde van de Parnassusweg. Hierdoor wordt het fietspad minder aantrekkelijk voor sluipverkeer.

2. Kan er iets gebeuren met het kleine stukje groen grenzend aan de gevel van de Warnersblokken?

Dit stuk groen valt onder de verantwoordelijkheid van de bewoners, maar wij denken hierin graag mee. Het betreft een groenstrook waar beplanting niet goed groeit, onder andere doordat er weinig water bij kan komen en mogelijk door de kwaliteit van de bodem. We nemen contact op met de groenadviseur om te kijken of we advies kunnen geven over passende plantsoorten.

3. Is er iets wat gedaan kan worden aan het beheer en onderhoud, met name wat betreft zwerfvuil bij de nieuwe verblijfsplekken?

Het plaatsen van voldoende en goed zichtbare afvalbakken in het gebied kan zwerfvuil voorkomen of verminderen.

3. Resultaten

3.1.1 Meest gestelde vragen (& antwoorden)

4. Wordt er rekening gehouden met de grootte van de bomen, aangezien grote bomen overlast kunnen geven?

We denken na over een combinatie van snel- en langzaam groeiende boomsoorten, zodat bomen zich op een gezonde manier kunnen ontwikkelen en een passend volume krijgen. Gezonde bomen worden niet gesnoeid. Grote bomen verbeteren de leefomgeving door onder andere verkoeling in de zomer, het afvangen van luchtverontreiniging en het opslaan van CO₂. Volwassen bomen leveren hier een aanzienlijk grotere bijdrage aan dan jonge bomen. Het toppen van bomen verstoort bovendien de hormoonhuishouding, waardoor bomen juist breder en groter worden en het risico op takbreuk toeneemt. Deze 'bomenpuzzel' werken we verder uit in het voorlopig ontwerp (VO).

5. Kan het bouwterrein van de HAF aantrekkelijker worden afgeschermd, zodat er minder zicht is op de rommel?

We kaarten dit aan bij de HAF en de aannemer of hier wat aan gedaan kan worden.

6. Wat wordt de route van de touringcars en waar gaan deze parkeren?

Aan de westzijde van de Parnassusweg bevindt zich een voormalige bushalte op het viaduct. Deze is inmiddels omgevormd tot een stoep met een strook groen ernaast. Deze onbenutte ruimte wordt omgevormd tot 3 laad- en losplekken (bedoeld voor taxi's, Ubers etc) en 2 halteplekken voor touringcars. De bezoekers lopen via de trap naar de onderkant van het viaduct en lopen via het tunneltje naar het museum. Mindervaliden kunnen via de zuidkant het museum bereiken. Hier is de Parnassusweg verlaagd en kan men gelijkvloers via de stoep naar het Hartwig Museum.

3. Resultaten

3.1.2 Nieuwe ideeën

1. Ontwerpkeuzes maken voor beplanting die ook in de winter groen blijft.
2. Schaduw op de onderste balkons door de nieuwe gebouwen en bomen is niet gewenst.
3. Het merendeel van de aanwezigen gaf aan graag kunst in de openbare ruimte te zien, bij voorkeur met een duidelijke verbinding tussen de kunst en het museum.
4. Leuke bankjes, waarbij de bankjes haaks op de woningen worden geplaatst, zodat er niet naar binnen wordt gekeken.
5. Goede verlichting bij de verblijfsplekken.

3. Resultaten

3.2 Stakeholdergesprekken

We hebben met verschillende stakeholders gesproken, waaronder het Hartwig Museum, Bagels & Beans en het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Met deze stakeholders werken we nauw samen en hebben we regelmatig overleg mee. Tijdens de gesprekken wordt gesproken over onderwerpen zoals fietsparkeren, afvalcontainers, de planning, laden en lossen en toekomstige bouwverkeerroutes.

We blijven de stakeholders nauw betrekken bij verschillende ontwerpkeuzes, zoals de plaatsing van het groen en de uitvoeringsplanning. Dit was ook een wens die tijdens de gesprekken naar voren kwam. De stakeholders worden daarom in het volgende participatieblok opnieuw uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek om het voorlopig ontwerp te bespreken.

3.3 Enquête

De enquête is 50 keer bekeken, waarvan 23 respondenten de vragen hebben ingevuld. In de enquête werden dezelfde beelden getoond als tijdens de inloopavond, waarbij vooral is gevraagd of de ontwerpen aansluiten bij de wensen en behoeften van de respondenten.

De enquête besloeg verschillende onderwerpen: het groen, de verblijfsplekken, de oversteekplekken en kunst. Op de volgende pagina's worden de resultaten per onderwerp toegelicht.

3. Resultaten

Enquête

Het groen

Respondenten geven het groen gemiddeld een 5. Over het algemeen wordt het groen in de openbare ruimte als onvoldoende en weinig uitnodigend ervaren. Hoewel er bomen en beplanting aanwezig zijn, overheersen steen en asfalt, en ontbreekt het aan schaduwrijke, rustige verblijfsplekken.

Het bestaande groen wordt vaak als slecht onderhouden, jong of tijdelijk gezien en biedt weinig ecologische of sociale meerwaarde. Daarnaast wordt groen soms geassocieerd met overlast, bijvoorbeeld door honden.

Er is duidelijke behoefte aan meer biodivers en duurzaam groen dat bijdraagt aan rust, gezondheid, ontmoeting en leefbaarheid.

Bomen

Bij het merendeel van de respondenten (78%) sluiten de locaties van de extra bomen aan bij de wensen en behoeften. Vijf respondenten gaven aan bezwaar te hebben tegen de locaties, omdat de nieuwe bomen te ver van hun woning staan, het uitzicht op monumentale Warners blokken belemmeren, daglicht verminderen of op bepaalde plekken niet gewenst zijn.

Daarnaast is er een voorkeur voor bloeiende beplanting boven extra bomen omdat bladeren zorgen voor gladheid.

3. Resultaten

Enquête

Bosvloer

Ook bij het bosvloerconcept geeft het merendeel van de respondenten (73%) aan dat het past bij hun wensen en behoeften. Zes respondenten die bezwaar hadden tegen het concept, gaven aan dat het bosvloerconcept onvoldoende toegankelijk en beleefbaar is, waardoor het weinig bijdraagt aan de groenbeleving. Daarnaast zijn er zorgen over overzicht en mogelijke toename van ongedierte.

Enkele respondenten geven de voorkeur aan gras, meer nieuwe beplanting of een alternatief concept met meer biodiversiteit, zoals een voedselbos.

Verblijfsplekken

Respondenten geven aan dat verblijfsplekken groen, veilig en aantrekkelijk moeten zijn voor diverse doelgroepen. Over de locaties was het merendeel van de respondenten (85%) tevreden. Belangrijke voorzieningen zijn bankjes, picknicktafels, speel- en sportmogelijkheden. Ook wordt het belang van een parkachtige omgeving met hoge bomen, beplanting en zonlicht benadrukt, evenals natuurlijke elementen zoals insectenhôtels en pollinator gardens.

Veiligheid en sociale bruikbaarheid zijn cruciaal: de plekken mogen niet uitnodigen tot overlast of middelengebruik en moeten voorzien zijn van hufterproof afvalbakken. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor rustige locaties met minder verkeerslawaaï, zodat verblijven prettig en aantrekkelijk blijven.

3. Resultaten

Enquête

Oversteekplekken

Respondenten geven de indeling voor voetgangers gemiddeld een 5. Over het algemeen wordt de veiligheid als goed ervaren op brede, autovrije paden, maar oversteken bij drukke fietspaden en smalle plekken kan problematisch zijn. Bouwwerkzaamheden, losse tegels en obstakels bemoeilijken tijdelijk de doorgang.

Respondenten vragen om duidelijke routing, bredere voetpaden en logische plaatsing van fietsenrekken. In het algemeen is aandacht voor een overzichtelijke en goed onderhouden inrichting in drukke gebieden belangrijk. Het merendeel van de respondenten (90%) is tevreden over de locaties.

Respondenten die bezwaar hadden tegen de locaties gaven hiervoor geen argumenten.

Kunst

Een kleine meerderheid van de respondenten (56%) geeft aan graag kunst in de openbare ruimte te zien.

22% Gaf aan liever geen kunst te hebben, en de overige respondenten hadden geen mening.

4. Evaluatie

Dit hoofdstuk biedt een beknopte evaluatie van het eerste participatieblok rondom de openbare ruimte in Parnas. We hebben gesproken met zowel ondernemers als bewoners. Met een aantal ondernemers zijn daarnaast persoonlijke stakeholdergesprekken gevoerd. Over het algemeen waren de reacties op de ontwerpen positief. De betrokkenheid bij de inhoud was groot: deelnemers dachten actief mee over ideeën voor de inrichting.

Tegelijkertijd kwamen er ook vragen en zorgen naar voren. Het is waardevol dat deze signalen een plek hebben gekregen binnen het proces.

Daarnaast bleken de verschillende participatiemiddelen effectief. Er was sprake van een goede mix tussen doelgerichte bezoekers tijdens de inloopmomenten en digitale participatie voor mensen met minder tijd of een ander dagritme. Deze combinatie werkte goed. In het volgende participatieblok wordt daarom opnieuw gekeken hoe fysieke en digitale middelen effectief kunnen worden gecombineerd.

Tot slot was er een aandachtspunt rondom de uitnodiging, die per brief is verstuurd. In deze uitnodiging stond een onjuiste datum vermeld: dinsdag 1 december in plaats van maandag 1 december. Doordat de datum 1 december later in de brief nogmaals werd genoemd, is dit uiteindelijk goed gegaan.

5. Vervolg

Deze terugkoppeling is een samenvatting van het eerste participatieblok rondom de herinrichting van de openbare ruimte in Parnas. De opgehaalde wensen en behoeften worden, afhankelijk van hun raakvlak met het project en op basis van haalbaarheid, verwerkt in het ontwerp.

Heeft u vragen of opmerkingen die niet direct te hebben met het ontwerp van de openbare ruimte. Denk bijvoorbeeld aan het laden en lossen op de Parnassusweg, dan kunt u hier een melding van maken via 14020 of via de 'Amsterdam-app'.

Het volgende participatieblok vindt plaats in de eerste helft van 2026. In dit blok tonen we het voorlopig ontwerp. We organiseren nogmaals een informatiebijeenkomst en zullen via een bewonersbrief de buurt informeren. Daarnaast stemmen we het voorlopige ontwerp ook met de stakeholders af. Op het voorlopige ontwerp kan opnieuw worden gereageerd, waarna het voorlopig ontwerp wordt uitgewerkt tot een definitief ontwerp (DO), dat naar verwachting eind 2026 gereed is.

Na afronding van het gehele participatieproces worden de uitkomsten verwerkt in een (openbaar) participatieverslag.